

بررسی میزان رشد اجتماعی دانش آموزان متوسطه و تاثیر آن بر آموزش و یادگیری

مرضیه معصومی

دبیر ریاضی، آموزش و پرورش استان زنجان، منطقه انگوران

masoomi.marziye@gmail.com

چکیده:

انسان اصالتاً موجودی است اجتماعی و رشد اجتماعی فرد پایه و اساس زندگی انسانی او را تشکیل می‌دهد. از این رو باید دانش آموز را مجموعه ای از مهارت ها که فراگیر را برای یادگیرند بهتر شدن در قلمرو درسی توانمند می سازد، در نظر گرفت. بنابراین پرداختن به رشد اجتماعی دانش آموزان دوره متوسطه به عنوان عاملی تاثیرگذار در آموزش و یادگیری اهمیت زیادی دارد. هدف از این مقاله، بررسی نقش رشد اجتماعی دانش آموزان در آموزش آنان و تاثیرات ناشی از آن بر تعلیم و تربیت و یادگیری است. این پژوهش با روش کتابخانه ای انجام گرفته است و به ضرورت توجه به رشد اجتماعی، ابعاد رشد، کاربرد مفاهیم رشد اجتماعی در تعلیم و تربیت پرداخته شده است. نتایج و یافته‌ها نشان می‌دهد که توجه به رشد اجتماعی دانش آموزان فرصت‌های مناسبی را برای آموزش و یادگیری پایدار فراهم می‌کند و محیط پیرامون و دنیای اطراف خود را بهتر می‌شناسد و در پایان پیشنهادهایی برای چگونگی توجه به رشد اجتماعی و بهتر شدن یادگیری ذکر شده است.

واژگان کلیدی: رشد اجتماعی، دانش آموز، آموزش و یادگیری، تعلیم و تربیت

مقدمه:

در عصر امروز با توجه به پیچیدگی جوامع و بروز ناهنجاری‌های روانی و رفتاری در بین کودکان و نوجوانان، لزوم پرداختن به فرایند اجتماعی شدن آن‌ها و مطرح کردن راهبردهای صحیح برای تقویت و شکوفایی این پدیده بیش از پیش احساس می‌شود. منظور از رشد اجتماعی، تکامل فرد در روابط اجتماعی است به طوری که به تواند با افراد جامعه‌اش هماهنگ و سازگار باشد (مقتدر، رفاهی، ۱۳۹۷). هدف نهایی رشد اجتماعی کودکان و نوجوانان کمک به آنان به منظور دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی در مسیر رشد و کمال شخصیت آدمی است (سیف نراقی، قبادیان، نادری، شریعتمداری، ۱۳۹۰).

رشد اجتماعی یکی از جنبه‌های مهم رشد انسان است. ذاتی بودن زندگی جمعی در انسان ها ضرورت تماس با دیگران و نیز توجه به این جنبه از رشد را به عنوان امری گریزناپذیر جلوه می‌دهد. اسلام رسکی ودان (۱۹۹۶) اجتماعی شدن را فرایندی می‌دانند که کودکان را قادر می‌سازد تا رفتار دیگران را درک و پیش‌بینی کنند، رفتار خود را کنترل و تعامل با دیگران را تنظیم کنند. براین اساس رشد اجتماعی عبارت است از: تشخیص حقوق و مسئولیت‌های خود و دیگران، دوست‌یابی، همکاری با گروه، قضاوت‌های اخلاقی و کسب استقلال (کافی، زینعلی، جاوید، میاه نه‌ری، ۱۳۹۲). در هر بحثی که با رشد شخصیت و رشد اجتماعی سروکار داشته باشد مفهوم اجتماعی شدن مطرح می‌شود. اجتماعی شدن فرایندی است که از طریق آن کودکان رفتار، مهارت‌ها، انگیزه‌ها، ارزش‌ها، اعتقادات و معیارهایی که مطلوب و مناسب و مشخصه‌ی فرهنگ شان هست می‌آموزند (ابری، یوسفی، حاجی بابایی، رهگذر). رشد اجتماعی تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله؛ خانواده، مدرسه، گروه دوستان، تلویزیون، جنسیت و نژاد، وضعیت اجتماعی- اقتصادی و فعالیت‌های حرکتی قرار دارد که نوع و چگونگی وضعیت آن‌ها ممکن است سبب تسریع رشد اجتماعی یا برعکس کند آن شود (مقتدری، رفاهی، ۱۳۹۰). ماریامونته سوری بازی را مدرسه بزرگی می‌داند که کودک در آن آموزش می‌یابد و نیروی بدنی، ذهنی و اجتماعی او